

LIETUVOS MOKSLŲ AKADEMIJOS ISTORIJOS INSTITUTAS
ETNOGRAFINIŲ KLAUSIMŲ LAPAS Nr. 131, Vilnius, 1990

DRABUŽIŲ LAIKYMAS IR PRIEŽIŪRA

- I. Informatoriaus pavardė (ir mergautinė), vardas, gimimo metai ir vieta (apskritis, valsčius, kaimas, dabartinis rajonas ir apylinkė), tautybė.
- II. Dabartinis informatoriaus adresas.
- III. Iki kurių metų informatorius gyveno tėvų namuose? Kada vedė ir kur gyveno po vedybų?
- IV. Užrašinėjusio pavardė, vardas, gimimo metai, užsiėmimas, adresas ir užrašymo data.

Aprašykite, kaip kasdienius ir šventadienius drabužius tvarkė informatorės motina (jei prisimena, kaip senelė). Kaip juos tvarkė ir tvarko pati informatorė. Pastebėkite, kas ir kada pakito.

1. Kur namuose buvo laikomi švarūs kasdieniniai drabužiai- viršutiniai, apatiniai?
2. Kur laikyta nešvarūs, skirti skalbimui, kasdieniniai drabužiai- viršutiniai, apatiniai?
3. Kur laikyti išeiginiai drabužiai- marškiniai, sijonai, prijuostės, liemenės, švarkai, švarkeliai, kelnės? Kur viršutiniai ir kur apatiniai? Ar šie moterų, vyrų ir vaikų drabužiai buvo laikomi kartu ar atskirai? Kur?
4. Kur buvo laikomos kepurės (šiaudinės, veltinės, kailinės, megztos ir kitos)- kasdieninės ir išeiginės? Kur laikė žieminės kepurės vasarą, o vasarines- žiemą?

5. Kur ir kaip buvo laikomos skarelės (lininės, medvilninės, šilkinės, vilnonės)- žiemą, vasarą?
6. Kur buvo laikomos žiemą ir vasarą didelės skaros (ir gūnios, drobulės) lininės, medvilninės, vilnonės?
7. Kur ir kaip laikydavo kailinius, sermėgas, vatines, paltus ir kitus žieminius (kasdieninius, išveiginius) drabužius- žiemą, vasarą?
8. Kur ir kaip laikė karolius, juostas, kaklajuostas, galionus ir kitus papuošalus?
9. Kur ir kaip laikė pirštines, kojines (vilnones, linines), autus - žiemą, vasarą?
10. Kur laikė apavą: klumpes, medpadžius, nagines, batus, veltinius - žiemą, vasarą? Kur nusiūdavo kasdieninį apavą (priemenėje, kitur)? Kur dabar toks šeimos apavas nusiaunamas?
11. Gal į batus, veltinius prikišdavo ko nors (popieriaus, žolių ar kita), kuomet jų neavėjo?
12. Ką iš drabužių laikydavo klėtyje nuolat, ką laikinai?
13. Kaip apsaugodavo drabužius, apavą nuo kandžių, griaužikų, pelėsių? Gal berdavo tabaką ar kitas žoleles- kokias? Kada?
14. Ar vėdindavo drabužius ir kada? Kur? Kas tuo užsiėmė?
15. Kuo lygindavo baltinius, drabužius? Kokie tai lygintuvai (angliniai, elektriniai)? Kada juos išsigijote? Ar Jūsų namuose buvo naudojami kočėlai, ar jie dar naudojami ir kam lyginti?
16. Ar lyginimui naudojote (gal Jūsų motina, senelė, kitos moterys) karštos duonos kepalus? Ką jais ir kaip slėgdavo? Kada nustojo taip lyginti?

17. Gal prisimenate kaip lygindavo siauras išveiginių marškinių apykakleites, klosteles? Kaip Jūs jas lyginote?
18. Kur dėjo sudėvėtus drabužius ar kandžių, griaužikų sugadintus viršutinius, apatinius, megztus drabužius, kepure, apavą? Gal padovanodavo- kam ir ką? Gal degino- kada ir ką? Panaudodavo šluostėms, eutams ir kita- vilnonį, lininį ar kokį?
20. Gal buvo kas panaudotus drabužius supirkdavo? Kas ir už kokią kainą ar į kokias prekes keitė? Kur supirko-iš kaimų patys supirkėjai (kaip jie buvo vadinami) ar vežėte į miestelį?

Sudarė Irma Šidiškienė

Surinktą medžiagą prašome siųsti adresu:

232600 Vilnius,

Kosciuškos 30,

Istorijos instituto

Etnografijos skyrius

MA CB.90.70.250.